

Zienswijze Nota van Uitgangspunten concessie Waddenveren – Ameland

Voor Ameland is de veerverbinding de enige verbinding met het vaste land en wordt daarom niet voor niets de levensader genoemd. Daarnaast wordt de veerverbinding voor het overgrote deel gebruikt door de toeristen en zorgen deze zelfde toeristen voor de leefbaarheid op Ameland. De voorgestelde nota van uitgangspunten zijn van cruciaal belang voor het waarborgen van een effectieve en efficiënte veerdienst voor zowel bewoners als bezoekers. De volgende aanvullingen en aanpassingen willen wij middels deze zienswijze kenbaar maken zodat er met de juiste nota een pakket van eisen opgesteld kan worden.

In de nota worden op pagina 8 de drie alternatieven van VBA2030 genoemd met betrekking tot Ameland, maar hierbij is de derde mogelijkheid tijdens de bijeenkomsten afgeschreven. Deze mogelijkheid is door alle betrokken partijen als onmogelijk aangegeven en zou geen plaats mogen hebben in de nota van uitgangspunten.

Dienstregeling

Het is essentieel dat er gedurende het toeristenseizoen een vaste en uitgebreide dienstregeling (met minimaal 11-13 afvaarten) wordt gehanteerd om tegemoet te komen aan de vraag van zowel bewoners als toeristen. Teruggang in het aantal afvaarten is geen optie en daarin is de term bereikbaar te vaag. Bereikbaar is ook één keer op een dag heen en weer varen maar dit doet geen recht aan de bloeiende economie die geheel afhankelijk is van het toerisme. In de wintermaanden kan er een beperkte dienstregeling met minimaal 6 afvaarten voldoen aan de vraag. Echter, het is belangrijk dat deze beperkingen niet ten koste gaan van de bereikbaarheid en dat er nog steeds voldoende mogelijkheden zijn voor zowel de bewoners als de toerist.

Om voor de bewoners voldoende plaats te behouden kan er een aantal plekken vrijgehouden worden die al naar gelang de vertrekdatum dichterbij komt, meer vrijgegeven kunnen worden. Bij Rederij Doeksen naar Terschelling wordt hiermee gewerkt en, voor zover bekend, naar volle tevredenheid.

24/7 bereikbaarheid

Het waarborgen van 24 uur per dag bereikbaarheid is van vitaal belang, vooral voor noodgevallen. Deze garantie draagt bij aan de veiligheid en het welzijn van de eilandbewoners en -bezoekers. In de nota van uitgangspunten wordt aangegeven dat dit gewaarborgd wordt, maar op dit moment wordt er in de nacht geen mogelijkheid geboden voor minder acute gevallen. Voor Ameland werd er in het verleden een watertaxi aangeboden die tegen betaling gebruikt kon worden. Bij een 'minder acuut' geval betekende dit dat er op afroep een boot geboekt kon worden. Later is deze service door commerciële bedrijven aangeboden, maar deze bedrijven bieden nu alleen tussen zonsopkomst en zonsondergang de mogelijkheid. Er moet vanuit het ministerie gekeken worden naar een mogelijkheid om dit wel op te nemen in de concessie of in elk geval te zorgen voor 24/7 bereikbaarheid.

Overmacht

In de nota van uitgangspunten wordt de term overmacht niet verder gespecificeerd. Dit moet duidelijk in het pakket van eisen aangegeven worden. Welke categorieën 'overmacht' zijn er en welke overmacht situaties zijn aan te rekenen aan de concessiehouder of de concessieverlener en vervolgens welke consequenties er volgen. In het geval van uitval doordat de vaargeul te slecht is, moet er direct worden overgegaan tot actie. Het mag niet zo zijn dat de staat van de vaargeul zorgt voor uitval van schepen, er mag uitgegaan worden van een vaargeul die te allen tijde op diepte en breedte is zoals afgesproken.

Daarnaast moet uitval van schepen opgelost worden, want het mag niet betekenen dat deze uitval zorgt voor capaciteitsproblemen. Dit geldt voor zowel veer- als sneldienst. Ook moet bij uitval voorrang verleend worden aan bijvoorbeeld vracht aan supermarkten, dit 'kritisch' vervoer moet voorrang krijgen op de eerstvolgende afvaart.

Uitval en vertragingen van veerdienst en sneldienst moeten apart van elkaar vermeld worden en hierover moeten aparte afspraken gemaakt worden.

Vervoerseisen

De terminals moeten voldoende ruimte bieden voor de passagiers tijdens het wachten op de boot. Het vervoer voor mindervaliden moet ook beter geregeld worden zoals rekening houden met afstanden van terminal tot de boot, geen steile hellingen in de looproute en gemakkelijke doorgangen.

Het is daarnaast van groot belang dat er voldoende capaciteit beschikbaar is om schoolkinderen te vervoeren, met name tijdens de drukke perioden van het jaar. Het is essentieel dat zij zonder belemmeringen toegang hebben tot onderwijs aan de wal. De vraag en het aanbod moeten hierin op elkaar afgestemd worden.

Prijzen

De veerdienst moet betaalbaar blijven, maar wat is betaalbaar? Deze omschrijving is te vaag. Het is redelijk om het prijspeil van 2024 te hanteren en jaarlijks alleen met indexcijfers te verhogen om de kosten van de overtocht betaalbaar te houden. Zeker voor de eilanders, die geen keuze hebben, maar ook voor de toerist zodat een breed publiek aangetrokken kan worden en de veerboot niet alleen voor de elite betaalbaar blijft. Voor forenzen en eilanders dient een aparte prijsafpraak gemaakt te worden.

Of de veerboten aangemerkt moeten worden als OV is sowieso een onderzoek waard, zowel de voor- als nadelen moeten goed in kaart gebracht worden alvorens daar een goede beslissing over gemaakt kan worden. Transparantie in prijsbeleid is cruciaal en waar nodig zal, net als met overig OV in Nederland, een bijdrage van het rijk gegeven moeten worden.

Parkeren

In de nota van uitgangspunten moet omschreven worden dat de prijzen voor het parkeren ook een bepaald prijsplafond moeten hebben. Een commerciële partij is akkoord, maar hierin schuilt het gevaar dat er onderling tussen de concessiehouder en de commerciële partij prijsafspraken gemaakt worden. Het parkeren moet evenals de bootkosten betaalbaar blijven. Voorkeur heeft een partij zonder winstoogmerk zoals in Harlingen waar de gemeente de parkeerkosten int.

Bagagevervoer

Het stellen van hardere eisen aan bagagevervoer is nodig om de veiligheid en efficiëntie van de veerdienst te waarborgen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met zowel de behoeften van passagiers als de operationele haalbaarheid. Het verbeteren van het bagagevervoer is van groot belang. Van parkeerplaats tot bestemming moet het minimale doel zijn. Ontzorgen en versimpelen.

Vrachtvervoer

Het is belangrijk om een adequate regeling voor vrachtvervoer op te nemen in de concessie, rekening houdend met de behoeften van zowel lokale bedrijven als eilandbewoners. Dit draagt bij aan de economische vitaliteit van de regio. Bij het opnemen van vrachtvervoer in de concessie moet een prijsplafond afgesproken worden.

Als vrachtovervoer niet in de concessie opgenomen wordt, moet duidelijk aangegeven worden dat anderen de ruimte krijgen om gebruik te maken van de vaarinrichting. Er is nu geen marktwerking mogelijk bij Ameland omdat er geen venstertijden geleverd worden, de concessiehouder is nu monopolist. Als er venstertijden geboden worden, mogen deze geen invloed hebben op het aantal afvaarten naar Ameland.

Social return

In de nota van uitgangspunten wordt één zin aan social return besteed terwijl op dit moment er vanuit Wagenborg behoorlijk sponsoring toegepast wordt. Dit zorgt voor het mogelijk maken van vele evenementen omdat er gesponsord wordt in overtochten. Dit kan gewaarborgd worden door bijvoorbeeld een percentage van de omzet aan social return te besteden. Als dit niet opgenomen wordt en er door de concessiehouder gestopt wordt met deze sponsoring dan wordt het organiseren van een evenement onbetaalbaar.

Standplaats eiland

In de nota wordt aangegeven dat bij elektrificatie gekozen wordt voor 1 laadinrichting aan de wal. Dit is absoluut onmogelijk aangezien de boten de standplaats op het eiland moeten kunnen behouden. De veerboten op Ameland liggen in de nacht daar, zeker ook bij calamiteiten van groot belang. Naast veiligheid is dit ook van belang voor de werkgelegenheid op het eiland. De reder is een belangrijke werkgever omdat de veerboten de aanlegplaats op het eiland hebben. Dit moet in stand gehouden worden.

Inspraakmogelijkheid

Gedurende de concessie moet er vanuit de eilandbewoners meer inspraak mogelijk zijn. Deze inspraak moet goed gewaarborgd worden. Er kan bijvoorbeeld gekozen worden voor een overlegstructuur tussen RWS, concessiehouder, gemeente van het desbetreffende eiland en daarnaast een gekozen delegatie vanuit het eiland. Met een goede overlegstructuur en inspraakmogelijkheid kan de tevredenheid van alle partijen beter gewaarborgd worden.

Transparantie

Vanuit de reder moet er data uitwisseling plaatsvinden richting de belangrijke partijen op het eiland. Vervoerscijfers per maand uitwisselen met niet alleen terugkijken maar ook vooruitkijken. Doordat het aantal overtochten bekend is, kan er door ondernemers beter ingespeeld worden op de omstandigheden.

Daarnaast moeten de financiën van de reder door een onafhankelijke organisatie gecontroleerd worden om ook hierin transparantie te bewerkstelligen.

Pakket van Eisen

Als laatste is het van essentieel belang dat er niet nu alleen meegedacht mag worden omtrent de nota van uitgangspunten maar zeker ook over het pakket van eisen. Daarnaast moet er goed gecommuniceerd worden omtrent de input die geleverd is over de nota van uitgangspunten. Waarom worden bepaalde ideeën niet meegenomen en andere ideeën wel?